

Spis treści

CZĘŚĆ OPISOWA	2
CZĘŚĆ OGÓLNA.....	2
Przedmiot opracowania:.....	2
Zakres opracowania:	2
Podstawa opracowania	2
Opis stanu istniejącego	2
Opis stanu projektowanego.....	2
OPIS TECHNICZNY	3
Dobór opraw i źródeł światła	3
Zasilanie i sterowanie oświetleniem.....	3
Zalecenia techniczne	3
OBLICZENIA TECHNICZNE.....	6
Obliczenia natężenia oświetlenia i poziomu luminancji.....	6
Obliczenia elektryczne	6
INFORMACJA DOTYCZĄCA PLANU BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA	9
ZESTAWIENIE PODSTAWOWYCH MATERIAŁÓW	10
CZĘŚĆ RYSUNKOWA	11

CZĘŚĆ OPISOWA

Część ogólna

Przedmiot opracowania:

Przedmiotem opracowania jest projekt budowy oświetlenia drogi w m. Bratoszewice, ul. Zatorze gm. Stryków (dz. nr ew. 29, 30).

Zakres opracowania:

Opracowanie obejmuje rozwiązanie budowy oświetlenia w miejscowości Bratoszewice, ul. Zatorze, gm. Stryków (dz. nr ew. 29, 30), a w szczególności dobór opraw, zabezpieczeń, przewodów, kabli.

Podstawa opracowania

- Warunki przyłączenia nr 5241510874 z dnia 01-07-2015r.
- Wypis i Wyrys z MPZP gminy Stryków
- Ustalenia założeń projektowych z Oddziałem Oświetlenia Ulic Zgierz
- Polska Norma Oświetleniowa PN-EN 13201
- Rozporządzenie Ministra Przemysłu w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać urządzenia elektroenergetyczne w zakresie ochrony przeciwporażeniowej (Dz. U nr 81/90 poz. 473)
- Polska Norma PN-91/E-05009/01
- Aktualne katalogi producentów
- Wizja w terenie
- Aktualny podkład geodezyjny

Opis stanu istniejącego

Drogi gruntowe stanowiące elementy działek nr 29 i 30 w miejscowości Bratoszewicach, ul. Zatorze, gmina Stryków są obecnie częściowo oświetlone.

Opis stanu projektowanego

Niniejsze opracowanie zawiera:

- Projekt budowy kablowych linii zasilających nowoprojektowane oprawy poprzez wpięcie w linię napowietrzną na słupach zlokalizowanych na działkach o numerach ewidencyjnych 29 i 24/2.
- Projekt budowy oświetlenia ulicznego dla działek nr 29 i 30 w m. Bratoszewice ul. Zatorze, gm. Stryków.

Opis techniczny

Dobór opraw i źródeł światła

Obliczenia - obliczenia wymaganych parametrów oświetlenia przeprowadzono w programie DIALux stanowiącym podstawę doboru opraw.

Słupy oświetleniowe - projektuje się 7 nowych słupów oświetleniowych typu CS60-80/3 KROMISS (lub analogiczne innego producenta). Całkowita wysokość źródła światła nad powierzchnią gruntu $H=8\text{m}$. Dopuszczalna max. powierzchnia boczna oprawy dla I strefy wiatrowej $= 0,04\text{m}^2$.

Oprawy – projektuje się 7 opraw typu URSA I LED Alfa 48W 5000k produkcji ROSA (lub analogiczne innego producenta) mocowanych na projektowanych słupach.

Fundamenty – Fundament FBw 150 KROMISS BIS (lub analogiczne innego producenta dobrany do montowanego słupa).

Rozdzielnia oświetleniowa – przewiduje się dostosowanie wyposażenia rozdzielnic oświetleniowej w stacji 40711 do zwiększonego obciążenia.

Wyniki obliczeń luminancji, współczynników oświetlenia na płaszczyźnie jezdni przedstawiono w części obliczeniowej.

Zasilanie i sterowanie oświetleniem

Nowoprojektowane oprawy oświetleniowe zasilane będą z istniejącej rozdzielnic oświetleniowej zlokalizowanej przy stacji 40711.

Zalecenia techniczne

Montaż linii zasilających oprawy

Nowoprojektowane oprawy nr 1-7 zasilic z istniejącej rozdzielnic oświetleniowej oraz istniejącej linii napowietrznej za pomocą kabla YAKY $4 \times 25\text{mm}^2$ i prowadzenie go wzdłuż dróg stanowiących elementy działek nr 29 i 30. Linie kablowe zasilające nowoprojektowane oprawy wpiąć w istniejący obwód oświetleniowy na słupach zlokalizowanych na działkach o numerach 29 i 24/2.

Kabel układać zgodnie z obowiązującą normą N SEP-E-004 „Elektrotechniczne i sygnalizacyjne linie kablowe. Projektowanie i budowa”, ewentualnie posilkując się wycofaną przez PKN dnia 25.03.2004r Polską Normą PN-76/E-05125

„Elektroenergetyczne i sygnalizacyjne linie kablowe. Projektowanie i budowa”.

Przy układaniu kabli, należy przestrzegać następujących zasad:

- przy prowadzeniu na słupie kabel chronić rurą osłonową o średnicy wewnętrznej nie mniejszej niż 2 średnice zewnętrzne kabla. Stosować rury z tworzyw sztucznych grubościennych, odporne na działanie promieniowania UV.
- kable należy układać linią falistą 1-3%
- głębokość układania kabla 70 cm
- w pobliżu istniejącej linii kablowej należy prowadzić wykopy ręczne

- **podczas prac kablowych w pobliżu stawianych słupów oświetleniowych należy odkryć istniejący kabel 0,4kV i osłonić go dwudzielną rurą AROT A83PS**
- na skrzyżowaniach z rurociągami wodnymi i istniejącą linią kablową nowoprojektowany kabel chronić rurą osłonową np. DVR 75
- na skrzyżowaniu z drogą kabel chronić rurą osłonową np. DVR 75
- minimalna długość osłony otaczającej kabel wystające w obie strony poza krawędź ulicy 50 cm
- uszczelnienie rur osłonowych wykonać z materiałów niepodlegających biodegradacji i starzeniu
- kable układać w ziemi na warstwie piasku o grubości 10 cm, kable zasypać warstwą piasku o grubości 10 cm. Wykop zasypać warstwą rodzimego gruntu (wolnego od gruzu i kamieni) o grubości 30 cm , a następnie przykryć folią z tworzywa sztucznego w kolorze niebieskim . Folia powinna mieć grubość 0,5 mm. Szerokość folii powinna być taka , aby przykryła ułożony kabel (rurę), lecz nie mniejsza niż 20cm. Pozostałą część wykopu zasypać rodzimym gruntem. Zasypany wykop pod kabel należy zagęścić.
- płaskownik uziemiający (bednarkę) układany w tym samym wykopie, co kabel winien być zasypany na dnie rowu kablowego na głębokości, co najmniej 10 cm i przesunięty w poziomie o 15 cm od kabla
- temperatura, przy której można układać kable oraz dopuszczalne promienie gięcia kabla wg instrukcji producenta

Odległości kabli przy skrzyżowaniach i zbliżeniach

Lp.	Skrzyżowanie lub zbliżenie	Najmniejsza dopuszczalna odległość, [cm]	
		pionowa, przy skrzyżowaniu	pozioma, przy zbliżeniu
1	Kabli elektroenergetycznych na napięcie znamionowe sieci do 1 kV z kablami tego samego rodzaju lub sygnalizacyjnymi	25	10
2	Kabli sygnalizacyjnych i kabli przeznaczonych do zasilania urządzeń oświetleniowych z kablami tego samego rodzaju	25	mogą stykać się
3	Kabli elektroenergetycznych na napięcie znamionowe sieci do 1 kV z kablami elektroenergetycznymi na napięcie znamionowe sieci wyższe niż 1 kV	50	10
4	Kabli elektroenergetycznych na napięcie znamionowe sieci wyższe niż 1 kV i nie przekraczające 10 kV z kablami tego samego rodzaju		25
5	Kabli elektroenergetycznych na napięcie znamionowe sieci wyższe niż 10 kV z kablami tego samego rodzaju		
6	Kabli elektroenergetycznych z kablami telekomunikacyjnymi		
7	Kabli różnych użytkowników	—	50
8	Kabli z mufami sąsiednich kabli		25
9	Rurociągi wodociągowe, ściekowe, ciepłne, gazowe z gazami niepalnymi	80 ¹⁾ przy średnicy rurociągu do 250 mm i 150 ²⁾ przy średnicy rurociągu większej niż 250 mm	50
10	Rurociągi z cieczami palnymi		100
11	Rurociągi z gazami palnymi o ciśnieniu do 0,4 MPa	*	
12	Rurociągi z gazami palnymi o ciśnieniu wyższym niż 0,4 MPa	*	

	do 6,4 MPa		
13	Zbiorniki z płynami palnymi		200
14	Części podziemne linii napowietrznych (ustój, podpora, odciążka)	—	80
15	Ściany budynków i inne budowle, np. tunele, kanały, z wyjątkiem urządzeń wyszczególnionych w lp. 9÷14	—	50
16	Skrajna szyna toru nie przystosowanego do trakcji elektrycznej	100 — między osłoną kabla i stopą szyny	250
17	Skrajna szyna toru trakcji elektrycznej		*
18	Skrajny koniec podkładu toru manewrowego i bocznic kolejowej, nie przystosowanych do trakcji elektrycznej na zamkniętym terenie zakładu przemysłowego	50 — między osłoną kabla i dnem rowu odwadniającego	80 ³⁾
¹⁾ Dopuszcza się zmniejszenie odległości do 50 cm pod warunkiem zastosowania ochrony z rury stalowej o odpowiedniej długości. ²⁾ Dopuszcza się zmniejszenie odległości do 80 cm pod warunkiem zastosowania osłony z rury stalowej o odpowiedniej długości. ³⁾ Jeżeli z uzasadnionych względów odległość ta nie może być zachowana, dopuszcza się zmniejszenie jej do 30 cm, lecz należy zastosować osłony otaczające. * wg norm i przepisów branżowych.			

Na kabel założyć plastikowe opaski kablowe, na których należy podać: typ kabla, przeznaczenie, użytkownika, rok budowy, trasę.

Opaski zakładać na wejściu i wyjściu kabla z rury osłonowej, przy wprowadzeniu do nowoprojektowanych słupów oraz na słupie kablowym.

Obwody zasilające oprawy –Od bezpieczników we wnęce słupowej do oprawy prowadzić przewód YDY 3x2,5/750V. Każdą oprawę wkładką bezpiecznikową o charakterystyce gG i prądzie znamionowym 6A – w zależności od typu zastosowanej tabliczki przyłączeniowej we wnęce słupowej lub bezpiecznika słupowego.

Ochrona od porażen – ochronę podstawową (przed dotykem bezpośrednim) stanowi izolacja robocza przewodów, kabli oraz osłony zewnętrzne urządzeń elektrycznych. Środkiem ochrony dodatkowej projektuje się samoczynne wyłączenie zasilania w układzie sieciowym TN-C. Przewody instalować z wydzielonym przewodem L i N oraz z przewodem ochronnym PE. W instalacji zachować kolorystykę przewodów: PE-żółtozielony, N-niebieski. Instalację wykonać zgodnie z normą PN-IEC-60364. Wzdłuż linii kablowej prowadzić bednarkę ocynkowaną FeZn25x4, podłączając do niej każdy z nowoprojektowanych słupów. Przy ostatnim słupie do bednarki przyłączyć uziom prętowy doprowadzając wartości rezystancji uziemienia $R < 30\Omega$.

Ochrona przed korozją - elementy urządzeń znajdujące się pod ziemią (bednarka) i na powietrzu jak wysięgniki, konstrukcje, haki podlegają ochronie przed korozją. Należy zabezpieczyć zgodnie z obowiązującymi przepisami i wymogami użytkownika.

Obliczenia techniczne

Obliczenia natężenia oświetlenia i poziomu luminancji

Do obliczeń wykorzystano program DIALux udostępniony przez producenta opraw i źródeł światła.

Zgodnie z normą CEN 13201 **EN 13201-1:1998** (dz. Nr201 i 304 ruch kołowy $V < 60 \text{ km/h}$, ruch rowerowy i pieszy, droga dojazdowa) zakwalifikowana jest do klasy S3

Wyniki obliczeń w odniesieniu do wartości normatywnych podano w tabeli:

	Lm [cd/m ²]	U0	U1	TI [%]	SR
Wartości rzeczywiste według obliczenia:	0.60	0.51	0.41	6	0.82
Wartości zadane według klasy:	≥ 0.30	≥ 0.35	≥ 0.40	≤ 15	/
Spełnione/nie spełnione:	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK

Obliczenia elektryczne

Dobór przewodów i zabezpieczeń

a) dobór nowoprojektowanej linii kablowej zasilającej oświetlenie

Dopuszczalna obciążalność długotrwała dla przewodu YAKY 4x25mm² wynosi $I_Z = 99 \text{ A}$

Prąd obliczeniowy obwodu zasilającego oprawy nowoprojektowane:

$$I_B = \frac{4 \cdot 55}{230 \cdot 0,93} = 1,02 \text{ A}$$

Projektowany kabel musi spełniać następujące warunki:

$$I_B < I_N < I_Z$$

oraz

$$I_2 < 1,45 \cdot I_Z$$

gdzie:

I_N – prąd znamionowy bezpiecznika

I_Z – obciążalność prądowa długotrwała przewodów

I_2 – prąd zadziałania zabezpieczeń

Zgodnie z Warunkami przyłączenia nr 5241510874 z dnia 01-07-2015r obwód zabezpieczony będzie wkładką bezpiecznikową o wielkości 10A o charakterystyce gG
Prąd zadziałania (górny prąd probierczy) dla bezpiecznika

$$I_2 = 1,9 \cdot 10A = 19A$$

czyli:

$$1,02A < 10A < 99A$$

oraz

$$19A < 143,55A$$

Należy zastosować kabel YAKY 4x25 mm² (zgodnie z Warunkami Przyłączenia).

Dla warunków przeciążeniowych dobrany bezpiecznik i kabel są poprawne.

Sprawdzenie dla warunku zwarciovego:

1. *Zabezpieczenie zwarciovowe powinno mieć zdolność do przerywania prądu zwarciovego o wartości nie mniejszej od wartości spodziewanego prądu zwarciovego w miejscu zainstalowania danego urządzenia:*

$$I_{nw} \geq I_{ws}$$

gdzie: I_{nw} – prąd znamionowy wyłączalny urządzenia zabezpieczającego (znamionowa zdolność zwarciovowa) dla wkładki ETI D01 10A gG wynosi 50kA

I_{ws} – spodziewana wartość prądu wyłączeniowego obwodu (praktycznie w instalacjach – prąd zwarciovowy początkowy) - Przewidywany prąd zwarciovowy przy zwarciu doziemnym w oprawie nr 7 przy $Z_0 = 4,36\Omega$

$$I_{ws} = 0,95 \cdot 230 / 4,36 = 50,11A$$

Stąd

$$50000A > 50,11A$$

WARUNEK SPEŁNIONY

2. *Czas przepływu prądu zwarciovego powinien być taki, aby temperatura przewodów nie przekroczyła granicznej wartości dopuszczalnej przy zwarciu:*

$$k^2 S^2 \geq I^2 t$$

gdzie: k – współczynnik liczbowy w [A²s/mm], odpowiadający jednosekundowej dopuszczalnej gęstości prądu podczas zwarcia - Z żyłami aluminiowymi w izolacji z PVC

$k = 74$

S – przekrój przewodu w [mm²] = 25mm²,

I – prąd zwarciovowy początkowy w [A],

t – czas trwania prądu zwarciovego w [s].

Wartość $I^2 t = 30$ odczytana z charakterystyki $I^2 t$ dla wkładki ETI D01 10A gG

stąd dla kabla YAKY 4x25mm² mamy:

$$74^2 \times 25^2 = 3,42 \cdot 10^3 > 0,030 \cdot 10^3 (A^2 \cdot s)$$

WARUNEK SPEŁNIONY

warunki doboru linii zasilającej oprawy są spełnione

b) Obliczanie spadku napięcia

Do obliczeń przyjmuje się odcinek do oprawy op.7:

$$\Delta U = 1,05\% < 5\% \text{ uwzględniając prądy rozruchu opraw.}$$

WARUNEK SPEŁNIONY

c) Sprawdzenie skuteczności ochrony przeciwporażeniowej

Przekrój kabla powinien być tak dobrany, by w przypadku zwarcia między przewodem fazowym i przewodem ochronnym lub częścią przewodzącą instalacji, impedancja obwodu zapewniła samoczynne wyłączenie zasilania przez urządzenie zabezpieczające, w określonym czasie.

Dla $U_o = 230 \text{ V}$ czas wyłączenia wg PN-IEC 60364-4-41 wynosi 0,4 s. Dla układu TN.

stąd

$$I_a < I_z$$

Gdzie:

$I_a = k \cdot I_N$ – minimalny prąd odłączeniowy przy $k=5$, stąd $I_a=30\text{A}$ przy $I_N=6\text{A}$ dla zabezpieczenia we wnęce słupowej

$$I_z = 0,95 U_o / Z_c$$

$$U_o = 230\text{V}$$

Rozważam obwód od stacji 40711 do lampy nr7

Impedancja pętli zwarcia na tym obwodzie wynosi $4,36\Omega$

Prąd zwarcia w lampie nr 25 wynosi:

$$I_{zw} = 0,95 \cdot 230 / 4,36 = 50,11\text{A}$$

Stąd:

$$30\text{A} < 50,11\text{A}$$

WARUNEK SPEŁNIONY

Wymagania dotyczące samoczynnego wyłączenia zasilania w czasie krótszym niż 5s są spełnione i ochrona będzie skuteczna.

Informacja dotycząca planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia

w czasie wykonywania robót budowlano – montażowych objętych zawartością niniejszego opracowania, mogą wystąpić zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi. Informację sporządzono w oparciu o Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 23.06.2003 r (Dz. U. Nr 120 poz. 1126) „w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia”. Plan BIOZ należy wykonać po przeprowadzeniu lustracji terenu przed rozpoczęciem prac budowlanych oraz po uwzględnieniu poniższych uwag:

Zakres robót obejmuje:

- Montaż słupów i opraw oświetleniowych
- Przyłączenie linii kablowej do linii napowietrznej oraz montaż w wykopie
- Zasilenie projektowanej linii

Zagrożenia bezpieczeństwa pracy:

- Prace na wysokości - montaż opraw, przewodów – zagrożenie upadkiem
- Prace przy wykopach liniowych
- Prace przy urządzeniach dźwigowych – podnośnik
- Prace w pobliżu napięcia – czynne linie 0,4kV
- Transport materiałów na budowę oraz na placu budowy
- Prace rozładunkowe – uderzenia, przygniecenia
- Prace przy urządzeniach hydraulicznych – praski
- Prace z wykorzystaniem elektronarzędzi – skaleczenia, odpryski, poparzenia
- Prace z wykorzystaniem narzędzi ręcznych – skaleczenia, stłuczenia
- Zagrożenie pożarowe – praca spawarką

Zagrożenia higieny pracy

- Odpady polietylenowe izolacji kabli
- Odpady aluminium

Zalecenia

Wskazanie sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych:

• instrukcja BHP stanowiska pracy	-	zawsze
• aktualne zaświadczenia SEP	-	zawsze
• badania lekarskie – praca na wysokości	-	zawsze
• stosowanie obuwia i odzieży ochronnej	-	zawsze
• stosowanie kasku i okularów ochronnych	-	wg potrzeb
• stosowanie środków ochrony przed upadkiem z wysokości-	-	wg potrzeb

Dodatkowo należy bezwzględnie zachować procedurę obowiązującą przy dopuszczeniu pracowników do prac instalacyjnych i do prac w czynnych obiektach energetyki.

Kierownik budowy zobowiązany jest przed przystąpieniem do prac, w oparciu o powyższą informację sporządzić i uzgodnić z Inwestorem plan BIOZ.

ZESTAWIENIE PODSTAWOWYCH MATERIAŁÓW

Zezwala się na stosowanie materiałów zamiennych o niegorszych parametrach technicznych

1.	Słup oświetleniowy CS60-80/3 KROMISS BIS lub analogiczny innego producenta	7szt.
2.	Fundament FBw 150 KROMISS BIS lub inny dobrany do zastosowanego słupa	7szt.
3.	Słupowa tabliczka bezpiecznikowa	7szt.
4.	Oprawa URSA I LED ALFA 48W 5000k ROSA lub analogiczna innego producenta	7szt.
5.	Kabel YAKY 4x25mm ²	250mb
6.	Bednarka ocynkowana FeZn 25x4mm	250mb
7.	Pręt stalowy ocynkowany $\phi=18\text{mm}$ $l=6\text{m}$	Min. 4 szt. – do ustalenia w trakcie realizacji
8.	Przewód YDY 3x2,5 mm ²	70mb
9.	Rura DVK 75	18mb
10.	Rura dwudzielna AROT A83PS	3m
11.	Ogranicznik przepięć ASA 660-5	2szt.
12.	Głowiczka termokurczliwa	2szt.
13.	Zacisk odgałęźny przebijający izolację SL9.21	4szt.
14.	Ośłona rurowa	2szt.
15.	Ramka mocowania rury	2szt.
16.	Taśma stalowa COT37	12m
17.	Uchwyt dystansowy SO79.5	8szt.

CZĘŚĆ RYSUNKOWA

Rys. 1 Schemat ideowy

Rys. 2 Plan oświetlenia